

Onderwerp: Vaststellen verordening : Stimuleringslening Duurzame Stedelijke Vernieuwing Haarlem
BBV nr: 2016/397219

1. Inleiding

In maart 2016 is de eerste tranche van het activiteitenprogramma Duurzame Stedelijke Vernieuwing (DSV) (2016/47231) aan de raad gepresenteerd. Daarbij heeft het college aangegeven dat de mogelijkheden van een Revolverend Fonds verder worden uitgewerkt. Een fonds waarbij leningsfaciliteiten, tegen een aantrekkelijke rente, worden geboden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het fonds houdt zichzelf in stand door het afbetalen van de leningen. Het fonds vormt een belangrijk instrument bij het mogelijk maken van activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen op het gebied van de Duurzame Stedelijke Vernieuwing. Het fonds wordt ondergebracht bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn), de gemeente Haarlem heeft met hen al geruime tijd een samenwerkingsverband bij het verstrekken van leningen aan particulieren. Het SVn is een onzorgende en onafhankelijk financiële partner voor overheden op het gebied van de woon- en leefomgeving.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. het revolverend fonds ‘Stimuleringslening Duurzame Stedelijke Vernieuwing’ in te stellen, als pilot voor de duur van 2 jaar. Het plafond voor de pilotfase bedraagt €300.000,-, het minimum per lening bedraagt € 5.000,- en het maximum per lening bedraagt €50.000,-.
2. de Verordening Haarlemse Stimuleringslening Duurzame Stedelijke Vernieuwing, zoals bijgevoegd, vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Het instellen van een revolverend fonds voor duurzame stedelijke vernieuwing heeft tot doel om activiteiten in de stad die aansluiten bij de doelstellingen van duurzame stedelijke vernieuwing mogelijk te maken.

4. Argumenten

Het voorstel past in het bestaande beleid.

In de Programmabegroting 2016-2020 is in beleidsveld 4.1 Duurzame Stedelijke Vernieuwing voor de komende jaren geld gereserveerd. In maart 2016 is de eerste tranche van het activiteitenprogramma Duurzame Stedelijke Vernieuwing (2016/47231) aan de raad gepresenteerd. Daarbij heeft het college aangegeven dat hij de mogelijkheden van opzetten van revolverend fonds verder uitwerkt. Een fonds waarbij een leningsfaciliteit wordt geboden aan initiatieven vanuit de samenleving, vormt een belangrijk instrument bij het realiseren van de doelstellingen op het gebied van de Duurzame Stedelijke Vernieuwing.

Het voorstel draagt bij aan de doelen van Duurzame Stedelijke Vernieuwing
Duurzame Stedelijke Vernieuwing in Haarlem wil gebruik maken van de kracht van de

samenleving. Met het oprichten van het fonds, krijgt de Gemeente Haarlem een financieringsmogelijkheid voor het ondersteunen van initiatieven uit de stad die bijdragen aan de doelstellingen van Duurzame Stedelijke Vernieuwing. Daarbij gaat het om activiteiten die dienen ter verhoging van de stedelijke kwaliteit en de kwaliteit van de leefomgeving. Concrete voorbeelden zijn onder meer de aanpassing van een pand voor maatschappelijke doeleinden of het realiseren van een collectieve energievoorziening.

Het voorstel sluit aan bij het reeds bestaande samenwerkingsverband met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn)

Het SVn voert bijna 20 jaar financiële regelingen uit voor overheden en heeft ervaring met kredietverlening. Met het SVn heeft Haarlem, sinds het jaar 2000, een deelnemingsovereenkomst voor het verstrekken van leningen aan particulieren. Zo zijn leningen verstrekt voor aanpassingen aan woningen, zowel casco, funderingen en het treffen van duurzaamheidsmaatregelen. Op dit moment heeft de gemeente Haarlem nog een drietal leningsfaciliteiten ondergebracht bij het SVn. De laatste uitbreiding betreft de monumentenlening. De starters- en duurzaamheidslening zijn succesvol en revolveren beiden, daardoor kunnen er steeds nieuwe leningen worden verstrekt. Voor het onderbrengen van de stimuleringslening DSV volstaan de huidige afspraken tussen de gemeente Haarlem en het SVn.

Het voorstel heeft een duurzaam karakter, het fonds houdt zichzelf in stand

Een bijdrage uit het fonds is een lening die moet worden afgelost. Door de aflossingen ontstaat er een zichzelf in stand houdend fonds, waaruit in de toekomst weer nieuwe leningen kunnen worden verstrekt. Effectief betekent dit dat het fonds in principe nooit uitgeput raakt; door aflossingen en rente wordt het fonds weer aangevuld.

Het voorstel heeft een zakelijk karakter

Een activiteit moet bijdragen aan één of meer beleidsdoelen die aan de missie van Duurzame Stedelijke Vernieuwing zijn verbonden. Een aanvraag voor een lening wordt schriftelijk ingediend, welke in elk geval bevat;

- een beschrijving van de activiteit;
- een onderbouwing van de bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen en de resultaten die worden nagestreefd;
- een begroting met een haalbaarheidsplan (businesscase), die inzicht geeft in de inzet van eigen middelen en de te verwachte kosten /opbrengsten van de ingediende activiteit.

Het voorstel vormt een belangrijk instrument voor de uitwerking van 'Samen Doen'

In 'Samen Doen' wordt de ambitie geformuleerd om meer samen met de stad te werken. De gemeente heeft, om deze nieuwe samenwerking vorm te geven, nieuwe instrumenten en werkwijzen onderzocht en ontwikkeld. Een revolverend fonds is één van de uitwerkingen van het financieel instrumentarium. Het fonds biedt een financieringsmogelijkheid aan bewoners, bedrijven en andere organisaties om hun eigen plannen voor straat, wijk of stad te realiseren.

Financiën

Het revolverend fonds voor de Stimuleringslening Duurzame Stedelijke Vernieuwing wordt ingepast binnen de bestaande rekening courant bij het SVn. Het revolverende fonds DSV gaat gebruik maken van middelen - maximaal € 300.000 - binnen de bestaande rekening courant bij het SVn. Het gaat hierbij om de ontvangen rente en aflossing op de leningen die tot 2011/2012 verstrekt werden voor de FUCA-regeling; die regeling voor funderingsherstel voor eigen woningen is indertijd afgeschaft (geen revolverend karakter meer) waardoor er geen aanspraken op nieuwe leningen gemaakt kunnen worden en de ontvangen rente en aflossing beschikbaar is voor nieuwe revolverende bestemmingen. Dit heeft geen financiële consequenties voor de uitvoering van de lopende regelingen.

Aan de overeenkomst met het SVn zijn voor de aanvrager kosten verbonden. Deze worden verwerkt in de jaarlijkse beheer- en opslagkosten van de uitstaande leningen.

5. Risico's en kanttekeningen

Aan het verstrekken van leningen is een risico voor de gemeente verbonden

Mogelijke risico's worden gedekt binnen de middelen van beleidsveld 4.1 Duurzame Stedelijke Vernieuwing. Bijvoorbeeld, als een initiatiefnemer het geleende bedrag niet volledig kan terugbetalen en het fonds dus niet revolveert vormen de middelen voor duurzame stedelijke vernieuwing de achtervang. De kans hierop is laag: het SVn beoordeelt met zijn expertise de kredietwaardigheid van de indieners en zal geen leningen verstrekken aan partijen die geen sluitende business case hebben. Van de 550 stimuleringsleningen die het SVn landelijk uit heeft staan, zijn er 35 met een achterstand van 3 of meer maanden (6.4%). Om mogelijke risico's op te vangen, wordt binnen de middelen van duurzame stedelijke vernieuwing €30.000,- gereserveerd.

Het fonds kan alleen aangewend worden voor initiatieven die voldoen aan de gestelde kaders

De raad van Haarlem bepaalt het toepassingsbereik van de leningsfaciliteit. Aan de hand van dit kader zullen binnenkomende initiatieven inhoudelijk worden getoetst. Het SVn doet vervolgens de krediettoets waarbij het SVn gebonden is aan de eigen statuten. In de praktijk treden beide partijen in overleg als de aanvraag niet direct inpasbaar is. In het uiterste geval kan dit leiden tot een negatieve toets, waardoor de lening niet via het SVn kan worden verstrekt.

Het fonds voldoet aan de voorwaarden van Staatsteun

Op 1 januari 2014 is de nieuwe reguliere de-minimisverordening inwerking getreden. De Commissie heeft het steunplafond, zoals dat gold onder de oude de-minimisverordening (No. 1998/2006), niet gewijzigd. Dit betekent dat decentrale overheden ook onder de nieuwe de-minimisverordening ondernemingen tot 200.000 euro aan steun kunnen verlenen zonder dat er sprake is van staatssteun. Evenals onder de oude de-minimisverordening, geldt dit bedrag per onderneming over een periode van drie belastingjaren.

6. Uitvoering

Behandelen van initiatieven

Conform de door de raad vastgestelde verordening wordt een binnenkomend initiatief getoetst. In het geval van een positief advies wordt een verwijfsbrief opgesteld. Het SVn voert vervolgens de financiële toetsing uit. In het geval van een negatief advies, wordt een

afwijzingsbrief opgesteld waarin de afwijzing wordt beargumenteerd. De administratieve en beheerstaken die nodig zijn voor het opereren van het fonds, worden door het SVn op zich genomen, binnen de bestaande afspraken.

Leren door doen

De verordening kent een looptijd van twee jaar, op pilotbasis. Na deze twee jaar wordt de regeling geëvalueerd en indien nodig bijgesteld aan de hand van de concrete ervaringen.

Communicatie

Op het gebied van overheidsparticipatie en Duurzame Stedelijke Vernieuwing zijn de afgelopen jaren diverse vernieuwende instrumenten onderzocht en ontwikkeld. Belangrijk is dat de stad meedenkt en gebruik maakt van deze nieuwe kansen. Daarom wordt de stad geïnformeerd over de mogelijkheden, middels traditionele en social media. Tevens is er een koppeling te leggen met het te bouwen online initiatieven- en/of participatieplatform van de gemeente zelf. Daarnaast wordt aan de medewerkers gevraagd om de regelingen actief via hun netwerken in de stad onder de aandacht te brengen.

7. Bijlagen

- Verordening Haarlemse Stimuleringsregeling Duurzame Stedelijke Vernieuwing 2016

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. het revolverend fonds ‘Stimuleringslening Duurzame Stedelijke Vernieuwing’ in te stellen, als pilot voor de duur van 2 jaar. Het plafond voor de pilotfase bedraagt €300.000,-, het minimum per lening bedraagt € 5.000,- en het maximum per lening bedraagt €50.000,-.
2. de Verordening Haarlemse Stimuleringslening Duurzame Stedelijke Vernieuwing, zoals bijgevoegd, vast te stellen.

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter